

РЕШЕНИЕ

№ 8166

гр. София, 19.12.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 7 състав,
в публично заседание на 25.11.2013 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Маруся Йорданова

при участието на секретаря Виктория Вълчанова и при участието на прокурора Павлов, като разгледа дело номер **7209** по описа за **2012** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ по предявен иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по искова молба, подадена от А. А. А. с ЕГН [ЕГН] от [населено място] срещу Столична дирекция на вътрешните работи, с която е предявен осъдителен иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за присъждане на обезщетение в размер на 3 000 лв. — неимуществени вреди — болки и страдания, в следствие на незаконосъобразна заповед рег. № 04-1177/29.03.2012 г. на полицейски орган при 04 РУП СДВР, отменена с влязло в сила решение на АССГ, 19 състав по адм. дело № 3722/2012г. ведно със законната лихва върху главницата на обезщетението, считано от 06.06.2013 г. до окончателното заплащане на дължимата сума. Претендира разноски.

В исковата молба е изложено, че вследствие незаконното му задържане ищецът е претърпял вреди, които се изразяват най-общо в следното:

Самият той е тотално обезверен в закона и прилагашите го държавни органи, макар, че е на 18 години не вижда смисъл да се реализира в живота, да излиза и контактува с хора на неговата възраст. Чувства се изолиран и отчаян, без положителни емоции в настоящето и без перспективи за бъдещето. Поредното задържане от страна на органите на 04 РУП му е причинило огромен шок и стрес. Задържането му се е отразило крайно негативно що се касае и до ценностната му система. Не разбира как е възможно да се упражнява репресия с такъв интензитет от полицейския апарат при липса на извършено престъпление и при липса на данни за съпричастност към такова.

Доверието му към властта и държавата е било уронено, почувствал се е „набелязан“, жертва на неоснователна репресия, жалък и неспособен да се справи със случващото се. Също не се чувства добре психически след задържането, чувства се отчаян и без амбиции, няма приятели и социална среда.

От процесуалния представител на ответника юрк. П. е постъпил в законоустановения срок писмен отговор, в който се оспорва предявения иск по основание и размер. Поддържа, че не са представени от ищеца доказателства за претърпените морални болки и страдания, както и че липсва причинно-следствена връзка между претендираните вреди и отменената заповед за задържане. При условията на евентуалност оспорва размера на претендираното обезщетение като прекомерно завишен и несъответстващ на твърдените вреди.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за основателност и доказаност на иска.

Съдът, като взе предвид представените по делото доказателства, и наведените от страните твърдения и доводи, приема от фактическа страна следното:

Срещу ищеца А. А. А. е било повдигнато обвинение за грабеж по ДП 1665/09 г. по описа на 04 РУП СДВР / пр. пр. 11820/09г. по описа на СГП. Съдебното производство по ВНОХД 1171/11 по описа на САС, НК, 5-ти състав е приключило с влязла в сила оправдателна присъда. След повдигнатото обвинение А. е бил задържан общо три пъти от органите на 04 РУП ДСВР, както следва: със Заповед за задържане на лице рег. № 04-1177/29.03.2012г., отменена с Решение на АССГ, 19-ти състав по адм.д. 3722/12г.; със Заповед за задържане на лице рег. № 1577/04.05.2012 г., отменена с решение на АССГ, 16-ти състав по адм.д. 5031/12г. и със Заповед за задържане на лице рег. № 04 -3388/09.11.2012г., отменена с решение на АССГ, 16-ти състав по адм.д. 13759/12г. В настоящото производство се претендира да бъде заплатено обезщетение за претърпените неимуществени вреди от издаването и изпълнението на незаконна заповед за задържане на лице с рег. № 04-1177/29.03.2012 г. на полицейски орган при 04 РУП СДВР. Същата е отменена с Решение № 3787/04.07.201 г. по ахд № 3722/12 г. на АССГ, 19-ти състав, което е влязло в сила на 06.06.2013 г.

По делото са събрани и гласни доказателства – разпитана е майката на А., като свидетел на ищеца. Същата заявява, че синът ѝ е бил задържан многократно за 24 часа, без да знае конкретната причина за това обстоятелство. Разказва, че след случая във връзка с това, че го задържат постоянно той е спрял да ходи на тренировки, тъй като са свършвали между 21.00 – 21.30 ч. Демотивирал се е да ходи на училище, не се е записал да учи висше образование след колежа – не е мотивиран и не желае да живее в тази страна. Започвал работа, но след кратко време е приключвал защото изпитвал страх, че ще бъде задържан отново и нямало как да обясни на работодателя си, защо не е отишъл на работа. Също така е спрял да комуникира с връстниците си, няма приятелка, защото се притеснява да не се изложи пред нея. Поради всичко, което му се е случило – задържанията, 24 часовите арести, според свидетелката А. е обезверен, съсипан и затворен в себе си. Приемал полицията като орган, който извършва посегателства към него.

При така установената фактическа обстановка от правна страна съдът намира следното:

Предявеният иск за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди е процесуално допустим. Следва да бъде разгледан по същество, като подсъден на Административен съд София град, на основание чл. 128, ал. 1, т. 5 от АПК, предвид че

се претендират вреди в резултат на незаконосъобразен индивидуален административен акт по см. на чл. 21 ал. 1 от АПК - отменена с влязъл в сила съдебен акт заповед за задържане рег. № 04-1177/29.03.2012 г. на полицейски орган при 04 РУП СДВР, с която ищецът е задържан за срок от 24 часа. Предявен е срещу надлежния ответник, съгласно чл. 205 от АПК, Столична дирекция на вътрешните работи – юридическо лице на бюджетна издръжка, към чиято административна структура принадлежи органа, издал незаконосъобразната заповед за задържане, от която се претендират вредите.

След съвкупна преценка на събраните по делото доказателства, съгласно чл. 236, ал. 2 от ГПК, настоящият съдебен състав намира иска за частично основателен.

Съгласно чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ правото на обезщетение възниква, когато са претърпени вреди от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на органи или длъжностни лица на държавата или общината при или по повод изпълнение на административна дейност. Деликтната отговорност по ЗОДОВ се отличава от общата деликтна отговорност относно деликвента, както и относно спецификата на причинната връзка – вредите трябва да са причинени при или по повод упражняването на административна дейност. Относно вината, противоправността и вредите не е налице отклонение от общия състав на деликтната отговорност.

В конкретния случай се касае за вреди, причинени в следствие на административна дейност, изпълнявана от държавен орган. Основателността на иска предполага предварителното установяване на точно определени от законодателя кумулативно налични предпоставки: незаконосъобразен административен акт или незаконосъобразно действие или бездействие на административен орган или длъжностно лице на държавата или общината; този акт да е отменен по съответен ред; да е настъпила вреда от такъв административен акт, действие или бездействие; да е налице пряка и непосредствена връзка между постановения незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие и настъпилата вреда.

Между страните не се спори, че спрямо ищеца е издаден административен акт по прилагане на принудителна административна мярка – задържане в 04-то РПУ на СДВР и че този акт е отменен с влязло в сила съдебно решение. Следователно налице е първата от изискуемите от закона предпоставки.

Ищецът твърди, че в следствие на незаконното му задържане е претърпял неимуществени вреди, които подробно е описал в жалбата, както и в представените от процесуалния му представител писмени бележки – претърпял е психически стрес от задържането, който му се е отразил тежко и продължава и досега. Самият факт на задържане и фактическото лишаване на лицето от правото на свободно придвижване, предполага настъпването на емоционален стрес, както от незнанието за причината за задържане, така и от поставянето му в изолирана среда. От показанията на разпитаната свидетелка се установява, че след освобождаването му от ареста А. се е страхувал да излиза, също така е престанал да посещава тренировките си по карате, именно защото приключвали късно вечерта, където вероятността да го задържат отново е била голяма, преустановил е контактите си с връстници, чувствал се отчаян и обезверен за бъдещето си на млад човек, смятал, че е „нарочен” от полицаите като представител на криминалния контингент.

Въз основа на горното съдът намира, че е доказана и втората предпоставка за успешно провеждане на иска по чл. 1, ал.1 ЗОДОВ - ищецът е претърпял неимуществени вреди, които подлежат на обезщетяване.

Пряка и непосредствена връзка между постановения незаконосъобразен административен акт и настъпилата вреда е налице когато увреденото лице не би претърпяло вредите, ако не бе издаден незаконосъобразния административен акт. Преки са вредите, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат. Преживяното негативно състояние на психиката на ищеца, засягането на неговото емоционално равновесие следствие на поредното му задържане са пряк и непосредствен резултат от незаконосъобразната заповед за задържане.

Предвид изложеното, съдът намира, че са налице всички елементи от сложния фактически състав на отговорността за вреди по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ - налице е отменен като незаконосъобразен с влязло в сила съдебно решение административен акт на държавен орган, издаден в упражняване на административна дейност по чл. 63 от ЗМВР; от този отменен административен акт за ищеца са настъпили твърдените от него неимуществени вреди; налице е и пряка и непосредствена причинно-следствена връзка между незаконосъобразния административен акт и настъпилите вреди.

Съдът намира претенцията за доказана по основание, но същата е завишена с оглед претендирания размер. Съгласно чл. 52 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Съгласно трайно установената съдебна практика, понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 от ЗЗД не е абстрактно, а е свързано с преценката на редица конкретни, обективно съществуващи при всеки отделен случай обстоятелства, които следва да се вземат предвид от съда при определяне на обезщетението за неимуществени вреди. Такива обстоятелства са вида, характера, интензитета и продължителността на увреждането, съпоставени със състоянието на ищеца преди него. Неимуществените вреди са конкретно определими и присъденото парично обезщетение за тях следва да съответства на необходимостта за преодоляването им, следва да е достатъчно по размер за репарирането им - в съответствие с общоприетия критерий за справедливост и с оглед особеностите на конкретния случай, като същевременно обезщетението не следва да надвишава този достатъчен и справедлив размер, необходим за обезщетяването на конкретно претърпените неимуществени вреди.

Съдът намира, че за претърпените неимуществени вреди по критериите за справедливост ищецът следва да бъде обезщетен със сумата от 500 лв. В този размер искът следва да бъде уважен, а за разликата до претендираните 3 000 лв. отхвърлен, като недоказан. С оглед частичната основателност на главния иск за обезщетение за неимуществени вреди за сумата от 500 лева се явява основателна и акцесорната претенция за законната лихва за забава върху главницата, считано от 06.06.2013 г.- датата на която е влязло в сила решение на съда за заповедта за задържане. Съгласно т. 4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004 г. на ОСГК при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаваните административни актове.

На ищеца следва да се присъдят и направените разноски, поискани с исковата молба съобразно уважената част от иска в размер общо на 100 /сто/ лева.

Мотивиран така, и на основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ и чл. 203 и сл. от АПК Административен съд София-град, Първо отделение, 7 състав

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на А. А. А., с ЕГН [ЕГН] от [населено място] обезщетение за неимуществени вреди, в размер на 500/петстотин / лв., причинени в резултат на отменената като незаконосъобразна заповед за задържане рег. № 04-1177/29.03.2012 г. на полицейски орган при 04-то РПУ-СДВР, ведно със законната лихва, считано от 06.06.2013 г.- датата на която е отменена с влязло в сила решение на съда заповедта за задържане, до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на А. А. А., ЕГН [ЕГН] от [населено място] съдебни разноски в размер общо на 100 /сто/ лева.

ОТХВЪРЛЯ като недоказан иска на А. А. А. за разликата от присъдения размер до пълния размер на претендираната искова сума от 3 000 лв., както и иска за присъждане на законната лихва за забава върху главницата.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд с касационна жалба в 14 - дневен срок от получаване на съобщенията до страните, че е постановено.

СЪДИЯ: